

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
 („Falu” Magyar Gazda és Földművel. Szövetség.)
 Telefon: 11—55—62.
 Postatakarépfőosztályi csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Előfizetési díjak a m. kir. földmiv. ügyi miniszter által időnként kiadott „Rádios gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 F.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 F.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 35. szám.

Augusztus hó 29.

A balatonfüredi SZÉCHENYI GAZDA- ÉS SZÖVETKEZETI NAP a gazdatársadalom hitvallása lesz a termelés folytonossága és a szövetkezeti mozgalom mellett

A VASÁRNAP előző számában röviden bejelentettük, hogy a Falu-Gazdaszövetség a Balatoni Sport- és Borhét keretében, annak rendezőbizottságával közösen, augusztus 31-én Balatonfüreden agrárszövetkezeti kiállításal egybekötött

SZÉCHENYI GAZDA- ÉS SZÖVETKEZETI NAPOT rendez.

A nagyszabású és általános érdeklődéssel várt szövegségi és szövetkezeti megmozdulás jelentőségét erősen felfokozta az az orvendetés tény, hogy a kiállítás, illetve szövetkezeti gazdánapi ünnepségnek megnyitását Bánffy Dániel bors földmiv. ügyi miniszter vállalta el.

Az ünnepély programja egyébként a következő:

ELNÖKI MEGNYITÓ: Mondja **MAYER JÁNOS** m. kir. titkos tanácsos, a Falu-Gazdaszövetség elnöke. — **A MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETES FOLYTONOSSÁGÁNAK BIZTOSÍTÁSA.** Előadja

KRUDY FERENC országgyűlési képviselő. — **A GAZDATÁRSADALOM ÉS A SZÖVETKEZETI MOZGALOM** Előadja **SOMOGYI IMRE**, Balatonfüredi község bírája. — **NEMZETÉPÍTÉS ÉS ORSZÁGONTÁRS.** Előadja **CZERMANN ANTAL** országgyűlési képviselő. — **HÖZSÁZÁSOK.**

A SZÉCHENYI GAZDA- ÉS SZÖVETKEZETI NAP, tulajdonképpen, a legnagyobb szövetkezetek kiállításának keretében is szolgál. Ezen a kiállításon a „Falu” Magyar Gazda és Földművel. Szövetség legutóbbi öt éves munkájának ismertetése mellett a **Hangya Központ**, az **Országos Magyar Tej- és Szövetkezeti Központ**, a **Gazdák Biztosító Szövetkezete**, az **Országos Központi Hitel- és Szövetkezeti, a Futura és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete** tárgják majd az érdeklődő közönség elé termelői és fogyasztói érdekeket ösztönözgető, közhasznú munkásságuk legszembeesőbb eredményeit.

A Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsa foglalkozott Bánffy Dániel földmiv. ügyi miniszter korszakalkotó mezőgazdaságfejlesztő törvényjavaslatával

A „Falu” Magyar Gazda és Földművel. Szövetség elnöki tanácsa augusztus hó 19-én, Mayer János ny. földmiv. ügyi miniszter elnöklése mellett foglalkozott Bánffy Dániel bors földmiv. ügyi miniszter véleményezés és hozzászólás végett megküldött mezőgazdaságfejlesztő törvénytervezetével.

A törvénytervezet általánosságban megvitatta, egyhangú lelkesedéssel állapította meg az elnöki tanács, hogy a tervezet korszakalkotó a magyar mezőgazdaság történetében. A Szövetség elnöki tanácsa, mint a falvakban szabad társulás útján létesített érdeklépviseleti szervezete, éppen ezért a legészintebb hívalával és legteljesb elismeréssel fogadja az érdeket gazdatársadalom nevében a törvénytervezetet és annak végrehajtásában a legmesszebbmenő készséggel és minden rendelkezésre álló eszközzel a földmiv. ügyi kormányzat támogatására óhajt lenni. Hangsúlyozandóan tartja azonban az elnöki tanács, hogy az áldásos célkitűzésű, sok tekintetben szinte

forradalmian újszerű tervezetnek a megvalósítása körül a legnagyobb fontossága a társadalmi felvilágosító és propagandatevékenységnek lesz. A tervezet megvalósításával kapcsolatos részletmunkákat csak megfelelően irányított társadalmi munkával lehet zökkenőmentesen ellátni. Eppen ezért és annak a felvilágosító és propagatív munkának az elvégzésére a legnagyobb készséggel vállalkozik a Falu-Gazdaszövetség.

A magyar mezőgazdaság jobb jövőjének megalapozására hivatott törvényjavaslathoz társadalmi és gazdasági vonatkozású elgondolástól megvalósítandó, készséggel áll a földmiv. ügyi kormányzat rendelkezésére a legkisebb faluba is, előlétező és jól meg szervezett, fegyelmezett szövetkezeti tábor.

Az elnöki tanács nem hallgathatja el azt a meggyőződését, hogy a tervezet hatalmas munkaprogramjának megvalósítását lényegesen megkönnyítene és meggyorsítaná, ha az érdeket gazdatársadalom számára is mód nyújtatnék arra, hogy a „Falu” Magyar Gazda és Földművel. Szövetség helyi szerveinek, a gazdáköröknek társadalmi munkája nyomán, saját gazdaságát unerejéből fejlessze a törvény célkitűzéseinek szellemében.

Az elnöki tanács ezután, megismételve a törvényjavaslat-tervezet célkitűzési és felépítési felletti őszinte elismerését és hálás köszönetét, a törvényjavaslat-tervezet egyes szakaszait vitatta meg és megtette előterjesztéseit a szükségesnek vélt kiegészítésekre vonatkozóan.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara választmányja Kluken-Hederváry Károly grf kamarai elnök elnöklete alatt bebátó tárgyalás alá vette a törvényjavaslat-tervezetet és hálás elismeréssel adózva a földmiv. ügyi miniszternek, a javaslat végrehajtása körül a Kamara készséggel közreműködését hangsúlyozta.

A felszabadult területeken működő szövetkezeteknek sok esetben nagy nehézséget okoz az, hogy a magyar érvényes az italmérés és üzleti helyiség elhelyezése szempontjából más feltételeket irnak elő, mint ahogyan a megszálók törvényei rendelkeztek. Egyes szövetkezeteknél az épületekben bizonyos átalakításokat kellett végrehajtani, mert a szövetkezetek természetesen elég kivánnak tenni az előírásoknak. Az átalakítási munkák költségeinek fedezésére viszont nem állnak mindenütt rendelkezésre a szükséges összegek.

A Hangya elősegíti a felszabadult területi szövetkezeti székházak átalakítását

Ezen a helyeken kíván segíteni a Hangya központ igazgatósága, amikor elhatározza, hogy

„Gróf Károlyi Sándor szövetkezeti segélyalap”-nak százezer pengős rendkívüli adományt juttat azzal a céllal, hogy az alap szövetkezeteknek hosszulejtartu kölcsönökkel becsatthasson rendelkezésére.

Tymódomb lehetbök váltik tehát, hogy azok a szövetkezetek, amelyeknek ingatlanbaniak toldaléképítés vagy más átalakítás vált szükségessé az italmérés jog tovább gyökörökhozhoz, ezeket a munkálatokat a segélyalapban elvággethetessék. Az alapból folyósított kölcsön nem jelent a szövet-

kezetekre nézve nagyobb megtérülést, mert ennek igénybevételével a szövetkezetek részéről gyakorlati költsémosn segyelvnyítés elve érvényesül.

A központ igazgatósága százezer pengős italmérésbani italmérésbani megteremtette a Gróf Károlyi Sándor szövetkezeti segélyalapot.

bizonyosságát adta annak, hogy minden olyan célt, amely a szövetkezetek érdekeit szolgálja, teljes megértséssel támogat.

Lapzárta

Augusztus 27-én Párizsban tizenpíecen felavaták azt az 1200 önként jelentkezt katonát, akik 30-án indulnak a keleti frontra. Az ünnepegy során egy Colleppe nevű katona, aki csak azért jelentkezt az önkéntesek közé, hogy az ünnepegyre befratkozhasson, öt revolver lövést tett a megjelent francia nacionalista vezetőférfiakra.

A merénylőt következtben Lavall volt miniszterelnök és Desl nacionalista vezér igen súlyosan, Durvy ezredes kíményben megebesült. A merénylőt letartóztatták.

Két évvel ezelőtt,

1939 szeptember elsején dördültek el az akkori lengyel-német határon az új világháború első lövései. Két esztendője annak, hogy a párisi-környéki békeszerződésben elvetett mag véres gyümölcse megérett és az elnyomott, kisméretű népek nevében Németország megindította azt a hatalmas, már eddig is anyai dicső győzelemmel járó szabadságharcot, amelynek levertetésére a két szélsőséges társadalmi berendezkedés, — a hiszámányolói kapitalizmus-plutokráta angol-amerikai érdeklátóság és az emberi emberi lényzetétől megfosztó, állati sorsra lealacsonyító kommunizmus — szövetkezett egymással. Az évfordulón a magyar-amerikai háborúját — szövetkezett egymással. Az évfordulón a magyar-amerikai háborúját — szövetkezett egymással. Az évfordulón a magyar-amerikai háborúját — szövetkezett egymással.

POLITIKA

TUKA SZLOVÁK MINISZTERELNÖK ÉS BÁRDOSY LÁSZLÓ TÁVIRATVÁLTA

Tuka szlovák miniszterelnök és külügyminiszter a Szent István-napi magyar nemzeti ünnep alkalmából Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszterhez a következő üdvözlő táviratot küldte:

„A magyar nemzeti ünnep alkalmából kérem Nagyszerűségodat, fogadjon kedvesen jókívánataimat, mind magam, mind a szlovák kormány nevében.”

Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter a következő távirattal válaszolt:

„A legszínterőbben köszönöm a Nagyszerűségod és a szlovák kormány részéről Szent István-ünnep alkalmából hozott intézkéztet jószerepelvénnyel és kifejezett adok annak a különös nagyrabecsülésnek, amellyel a magyar kormány azokat fogadja.”

GAJ IVÓ HORVÁT ÜGYVIVŐ MEGBÍZÓLEVÉLENEK ÁTNYÚJTÁSA

Bárdossy László, a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök aug. 28-án fogadta Gaj Ivókat, a független horvát állam állandó budapesti ügyvivőjének bemutatkozó látogatását, aki ez alkalommal átnyújtotta megbízólevelét.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-tenyésztés a környezetben védett Rákoshelyi baktériumból

széles körben is megrendelhető csak **AULIZKY OTTÓ**
Budapest, VII., Dohány-utca, Hsz. 2/a
Árak: Dunántúl és Budapest 2/3
A 6 8 10 12 15
5.10 7.50 9.60 11.40 13.80 16.80
Tanulmány-prospektus e lap olvasójának ingyen!

A Bárdossy-kormány és a föld népe

Beszámoló a kormány négy hónapos mezőgazdaságfejlesztő munkájáról

A Bárdossy-kormány a megalakulása óta eltelt négy hónap alatt az eredményes intézkedések egész sorával mozdította elő a mezőgazdasági termelés zavartalanitását és a gazdátársadalom munkáját. Így a kormány mindenekelőtt gondoskodott a mezőgazdasági munkák elvégzésének biztosításáról egyrészt a hűvelődelmi szolgáltatások igénybevétele, másrészt a hűvelődelmi közvetlen segítése útján. Ennek eredményeképpen zökkenő nélkül végezték el az egész országban a termelési és aratási munkákat.

Ezen az általános megállapítás után az alábbiakban röviden ismertetjük az utóbbi időben megjelent azokat a rendeleteket, amelyek a magyar mezőgazdaság történetében korszakalkotóak.

A házilyerrendelet

Megőrvint a kishazaszerelői törvény házilyerrendelethez vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépítésére.

Ezzel megindult egy nagyszabású akció, amely a falusi lakosság házilyerhez juttatását szolgálja meg.

Közégekben bármely házilyerítésre alkalmas beépítetlen ingatlan megszerzésére a rendelet alapján. Ahol a mezőgazdasági népességnek — ideértve a falusi kisiparosokat és kisüzemeket is — lakószükségletet kezezelőnek és a közösekben legalább 10 házilyerjuttatásra érdemes személy van, a hatósági eljárás megindítható. A rendelet a sokgyermekes családok otthonhoz juttatását, népességünk erőteljesebb szaporodását, az egyke-lekötődést azáltal is elősegíteni kívánja, hogy az egykecsaládokban fekvő olyan lakatlan bőségek megszerzését is lehetővé teszi, amelyek tulajdonosai kellő számu ivadék hiányában benépítenni nem tudnak.

Alapvető intézkedés a rendeletnek, hogy az egyes házilyerhezjárók részére akkora területű házilyeret kell kijelö-

elni, hogy abból a szorosabb értelemben vett házilyerben és gazdasági udvaron kívül a földműves családoknál szokos nagyságú veteményes kert is kielégül. A juttatott házilyernek öt éven belül építenie kell. Szociális szempontból könnyítést jelent a rendelkezés az a szabálya, amely a birtokszerek által fizetendő vételári előleget 25, illetve 20 százalékra csökkenti.

A zsidóbirtokok igénybevétele

Tavasza óta nagy lendülettel vett a zsidóbirtokok keresztény kézbe juttatására irányuló földbirtokpolitika tevékenység. A földművelésügyi miniszter több mint negyvenoldali határozat hozott zsidóbirtokra hozott átengedésre kötelező határozatot, míg az említett időszak megelőzően a zsidótörvény hatálybalépése: 1939 szeptember óta nem egészen 150.000 kat. holdra hoztak ilyen határozatokat.

Ezzel az átengedésre kötelezett zsidóbirtokok területe összesen 400.000 kat. hold fölé emelkedett, ami a bejelentett zsidóbirtokok területének közel 70 százalékát jelenti.

A kormány tehát a jelenlegi világégek közepebe is hatalmas erőfeszítéssel hozta azokat a föld népek megőrvintésére.

Vetőmagakciók

A növénytermesztés fejlesztésére a vetőmagok kereit kiszélesítették.

Az őszel, főleg kisgazdák között, mintegy 13.000 métermázsa eredeti neműesített és 88.000 métermázsa neműesített magból származó buza, rozs és árpavetőmaggal mozdították elő a több és jobb termelést, valamint a kiegyenlített, tehát piackezebb bőségek előállítását. A vetőmagokat a gazdák kedvezményes áron kapják, a vasuti szállítási költségek pedig teljes egészében az állam viseli.

MUSSOLINI TÁVIRATA A FALUSZÖVETSÉGHEZ

Mussolini Bruno hósi halála alkalmával a Faluszövetség nevében Mayer János ur. földművelésügyi miniszter, elnök és Szekeres László ügyvéd, a magyar falu népének mélyégek együttérzését és részvétét táviratban fejezte ki nemzünk nagy barátjának Mussolininak. Erre jogot szolgáltatott az a különös figyelem, amellyel a Duce a Faluszövetség munkásságát, különösen pedig az olasz-magyar gazdasági csereakciókat mindig figyelemmel kísérte. A Duce nek szentdedn keresztül valóságos szívügye volt — amíg a háború ki nem tört — az olasz és magyar gazdaságjának kölcsönös kiserése, hogy így a két nemzet jövődö gazdavevői közvetlenül, személyes tapasztalatok alapján ismerhesse meg egymás nemzetét. Gazdajainknak a Duce többözer fogadta, igen sokszor országos jelentőségű szavakat intézett hozzájuk, egy alkalommal pedig abban a kitüntetésben részesültek a magyar gazdaságjuk, hogy Pontinia város megalapításánál az első cseplésnél gazdaságjuk voltak azok, akik a Duceval egy órán keresztül a cseplési munkálatokat végezték és sergédkeztek Mussolininek a köve feladásában és az etetésben. A magyar gazdaságának sohasem felejteli el Mussolininek több mint 300.000 ember előtt mondott elismerő szavait, amikor a cseplőpétejtéről a magyar gazdaságjuk előtt állva azt mondotta: „Büszke lehet az a nemzet, amelynek ilyen derék fia vannak, mint ti!” A magyar falu népét éppen azért igazi részvét és fájdalom töltötte el, amikor értesültek Mussolini Bruno, a nagy Duce fiának hósi haláláról.

A Faluszövetség táviratára Mussolini Szekeres László dr. ügyvezető igazgatóhoz a következő táviratot küldötte: „A magyar falusi és földműves nép nevében gyászomban kifejezett együttérzést háláskan köszönöm, igaz üdvözlömetek küldve úgy önnök, mint a magyar falu népének. Mussolini.”

Ezenkívül az árvízszújtotta területek hasznosítása érdekében nagyarányú köles- és moharvetőmag akciók bonyolítottak le. Az ország olajszükségletének biztosítására megindult az ingyenes repce-vetőmagakció az egész országban.

Vizmentesítés

Komolyan pengő áldozattal: mintegy 35 millió pengő folyósításával, múlt év őszétől nagyszabású vízmentesítési munkák folytak az országban. A Duna tavaszi áradása és a belvizek miatt

idén több, mint egymillió kat. hold szenvedett vízkárt, ebből kerekén 900.000 kat. holdat vízmentesítettek.

Állattenyésztés fejlesztése

Az ország állattalományának nyolcvan százaléka kisemberek kezén van, az állattenyésztés fejlesztése tehát elsősorban szociális érdek is.

Az állattenyésztés fejlesztése érdekében megőrvint a törvényhatósági állattenyésztési alapokról szóló törvény végrehajtásának elrendelését. Eszerint a törvényhatóságok meg ebben az évben kötelesek állattenyésztési alapot létesíteni, meg kell alakítani az állattenyésztési bizottságokat és meg kell indítani a törvényhatósági alapokat beszerzését, amely a népies tenyésztés színvonalát egy réspies rendszer szerint emelni fogja.

Gabonatarházak építése

A kormány kilenc új gabonatarház építését rendelte el a Tiszántulon, Dunántulon és Erdélyben.

A tavalyi 14 millió márká helyett az idén 24 millió márkás keretet biztosított gyümölcs- és főzékexportát számára és Erdélyben földművelésügyi kirendeltséget létesített.

Ezermilliósi beruházási program

Végül — mint ismeretes — a földművelésügyi miniszter egymillió pengő pénzügyi fedezettel hatalmas beruházási programon dolgozik a mezőgazdaság területek fejlesztésére.

A készülő törvényjavaslat a szakoktatást és a tudományok kutatását fejlesztés, hogy az ismeretek minden gazdaságba eljuttathassanak. Megvalósítja a községi mintagazdaságokat és a kísérleti birtokok intézményét. A mintagazdaságokat haladó szellemű kis- és törpebirtokok körében jelöli ki, a kísérleti birtokok pedig magasabb képzettségű gazdák vezetésével működnek. A haladó gazdák adó- és más kedvezményekben részesülnek, de nem téri, hogy egyetlen gazda is elhanyagolja a gazdálkodását. Fejleszt a mezőgazdasági iparokat és támogatja a szövetkezetek elterjedését. A földművelésügyi igazgatást elviszgi a községi, anélkül, hogy ezzel az állami tisztviselői létszámát szaporítsa. A községi ispanok látják majd el a földművelésügyi igazgatás alábbiok teendőit, mint szerződéses alkalmazottak.

Ime: ennyit tett a Bárdossy-kormány a mai időkben, — akkor, amikor a rendkívüli viszonyok minden vonatkozásban rendkívüli problémákat vetettek fel, — rövid négy hónap alatt a mezőgazdaság fejlesztéséért és a falu népéért.

Széchenyi alkotó szelleméhez méltóan hódol a nemzet a „legnagyobb magyar” emlékének

Ősszeállították a Széchenyi-emlékév nagyszabású programját

Az idén, szeptember 21-én lesz százötven éve annak, hogy Széchenyi István gróf, akit nagy politikai ellenfél, Kossuth Lajos, illetéktelenségű a „legnagyobb magyar” elnevezéssel megszűntelt. A nagy alkotó szellem és kezdeményező férfi emlékének akkor hódol a legméltóbban a nemzet, ha — másfél évszázaddal születése és 81 évvel halála után — a különleges ünnepek mellett, tanításai közkinccsá tételével, munkái elvének eredményeinek általános megismertetésével, célkitűzései megvalósításával a magyar lelkeben állít méltó és maradandó emléket.

Ennek a célnak az elérése érdekében a miniszterelnökség Nemzetpolitikai Szolgálatá a Széchenyi Emlékbizottságot alakított, amely a Széchenyi-emlékév nagyszabású programját összeállította, bevonva az ünnepekből az ország minden községét.

A Széchenyi ünnepeknek sorát — bár a tulajdonképpeni emlékvétől függetlenül — Széchenyi István szobrának balatonfüredi augusztus 31-iki leleplezése nyitja meg. A szobrot, amely *Andrási-Kurta* János műve, *Höman* Eilánt vallás- és közoktatási miniszter ajánlására a Balatonfürednek, megemlékezésül arra, hogy a *Balaton fejlesztésének legelső szülője, a balatoni hajózás megvalósításának szervezője, akit eltereltettség Széchenyi István volt.* A szoborleleplezés ünnepeit követi esztakozik a „*Falu Magyar Gazda és Földművelés Szövetsége* által a legnagyobb szövetkezeti intézményekkel rendezett „*Széchenyi István és Szövetkezeti Nap*”, amelyről lapunk más helyén számolunk be.

A Széchenyi-emlékévnek a Széchenyi Emlékbizottság által összeállított programja a következő:

Budapest szeptember 21-én *Országos Széchenyi Emlékünnepet* rendez, amellyel a fővárosban ünnepi hét kezdődik. Szeptember 21-e és 24-e között a különböző testületek és szervezetek emlékeznek meg gróf Széchenyi Istvánról, elsősorban a törvényhozás, törvényhatóságok, a Magyar Tudományos Akadémia, sőt. A Magyar Művelődés Házában ünnepi eszt rendeznek „*Magyar értékek — magyar erő*” címmel. Szeptember 26-án az egyetemi ifjúság a munkás és parasztnalagságra, a tagy egységet a Vigadóban, ahol hitvesek és fiatalok a magyar nyelv mellett. Délután a tíflektől emlékvésny lesz, este a *Falu Szinpad* és a *Gyümölcsbokrta* előadása. Szeptember 26-án a Széchenyi által alapított vagy kezdeményezett intézmények tartanak díszülsőt. Délután a főváros parkjaiban rendeznek játékokat a gyermekek részére. Ekkor lesz a magyar asszonyok mutatója, este pedig a magyar népi ünnepe. Szeptember 27-én a *Duna*, a *Tisza* és a *Balatonon Széchenyi emlékére feldíszített hajók* indúlnak hosszabb rövidbél kirándulásra. Szeptember 28-án zárandokvona indul Budapestről. Nagycsokra, Széchenyi sírjához. A sír megköszörzés után a zárandokvona utána Sopronba mennék az ottani Széchenyi-ünnepekre.

Szeptember 28-ától kezdődően vasárnaponként Széchenyi-napokat rendeznek a vidéki városok között, amelyekből és ebből a

célból helyi Széchenyi emlékvétőket alakítanak.

A legkisebb magyar faluba is elvisek Széchenyi örökéletét ígért és izzó fűszerezetelt. E célból.

szorozatos Széchenyi falunapokat rendeznek.

Szeptember 22-től kezdve *Széchenyi-emlékvét* lesz Budapestben és az anyag egy részét vándorkiállítás formájában mutatják be a vidéki városok, nagyobb községek Széchenyi-emléknapiján.

Nemzeti zárandoklatokat rendeznek Budapestre

és az ország Széchenyi emléket őrző egyéb helyeire. A magyar öntudat kimélyítésére gond lesz az iskolánkülső népművelés keretében. *Széchenyi szellemi hagyományait népszerűsítő kiadványok formájában teszik hozzáférhetőbbé a legkedvesebb népretegek számára.*

Nem hiányzik a programból a magyar falu szem „Széchenyi falunapok” keretében háznapja

Őszi vetőmagkiosztás

Bánffy Dániel báró földművelésiügyi miniszter elrendelte, hogy azok a gazdák, akik a földjük bevetéséhez szükséges őszi búza- és rozsvetőmagot nem rendelkeznek, vetőmagkiosztásban részesüljenek.

A búza- és rozsvetőmagot részben kölcsön, részben pedig kedvezményesen árnak adják ki. Kölcsön-vetőmagot csak azok a 20 kat. holdnál nem nagyobb szántóval rendelkező gazdák kaphatnak, akiknek nincs vetőmagjuk és az saját erezükből beszerezni nem tudják. A kölcsönvetőmag pénzbeli egyenértékű a jövő év őszén kell visszafizetni. Késszínfizetés ellenében azok a 100 kat. holdnál nem nagyobb szántóföldterülettel rendelkező gazdák kaphatnak vetőmagot, akiknek megvan ugyan a megfelelő anyagi erezük, de jó vetőmagot a

népművelési értékek, népdalok, régi játékok, régi mesék változatos és színes kaleidoszkópja rázza fel majd minden kiesel falu látását, s ráirányítják az egyszerű emberek figyelmét is a fajtáival, vidékkel, faluval szemben élő feléleségtudatra.

A Mezőgazdasági Múzeumban háromnegyed éven át nyitva lévő Széchenyi-emlékvétállítás rendeznek, s a bemutatott anyag egy részéből vándorkiállítás is terveznek.

Maradandó alkotásra is törekszik az Emlékbizottság és ezért állandó jellegű Széchenyi Népfőiskolát rendezesítenek.

Mint a fenti, vázlatosan ismertetett program bizonyítja, az Emlékbizottság törekvése az, hogy minél több életet teremtsék és biztosítsák cselekedtek híressé Széchenyi emléket. Különböző pályázatok, ösztöndíjak, adományok révén készítenek lerakni az új magyar élet szellemi és gazdasági alapjait. Széchenyi gondolatainak népszerűsítésére a sajtón és a rádión kívül igénybe vesznek minden rendelkezésre álló propaganda eszközt. Mindent elkövetnek tehát, hogy a 150 éves Széchenyi-évforduló maradandó értékeket teremtsen.

szólt Iránhoz (Perzsiához) és kevelte az állítólag nagyszabású otlévő németek kiutasítását. Minthogy Iránban alig néhány száz német tartózkodott, Irán megtagadta a kívánság teljesítését, mire

augusztus 25-én a Szovjet és Anglia négy oldalról is megtámadta Iránt, amely azonban hősiesség és kemény ellenállással tanúsította a túlerőben lévő ellenséggel szemben.

Az Irán elleni otlvadász nagyon rossz hatást keltett nemcsak Európában, hanem az egész világon, annyira, hogy *Rosevaldi királytól volt kiküldetés, hogy Angliának orrol, a lépéséről a nem tudott előre semmit.* Törökország mindensetre lezárta Irán felől határát.

Töközben kideredett a viszony Japán és a Szovjet között, minthogy Japán tiltakozott a japáni vízekben történő hadianyag-szállítások ellen. Nem kétséges, hogy rovidesen a távolkeleten is fellángol a háború tüze és végtelen új, nagy léptékű lesz olyan irányban, hogy újabb háború valóban az egész világra kiterjedjen.

FONTOS RENDELETEK

A tengeri és árpa örlése

Tengereti és árpa emberi táplálkozás, kereskedelmi forgalombanban előbb csak azok a malmok örölhetnek, amelyek a közzétáti miniszter az iparügyi miniszterrel egyetértve, a malmi érdekeket és a Hombár előzetesítésének figyelembevételével kijelölte. A közzétáti miniszter megállapíthatja a kijelölt malmok által örölhető tengeri és árpa mennyiségét.

Ha valamely malom a kiadott rendelet életbélése előtt tengeri embert táplálkoztassa, kereskedelmi forgalomba kellene lépnie, hogy az ország egész területén, vagy annak meghatározott részén a lisztet, a kenyert és száraztésztákat csak hatóság jóvá hagyott hozzájárulással készíthessék.

A kijelölt malom köteles 100 kg. 15 százaléknál nem több nedvességet tartalmazó tengerből összesen 85 kg tengeri lisztnek és tizötíz tengeridarrának kiörlésére. A 85 kg örlémből a tisztított dara 5 kg-nál kevesebb és 10 kg-nál több nem lehet.

Az árpa örlésére kijelölt malomnak minden örlésre felöntött 100 kg árpából legálább 65 kg árpalisztet kell kiörlnie.

Liszt, kenyér, száraztészta forgalma

A közzétáti miniszter elrendelheti, hogy az ország egész területén, vagy annak meghatározott részén a lisztet, a kenyert és száraztésztákat csak hatóság jóvá hagyott hozzájárulással készíthessék.

A jóvá ellenében kiszolgáltatandó fajadagot a Közzétáti miniszter, vagy hozzájárulással a közzétáti kormányzat (Budapestben a polgármester) állapítja meg. Hatóság jóvá igényelhet mindenki, aki valamelyre nem jogosult, vagy aki a jogáról lemondott és gabonáját a kijelölt kereskedőnek eladta.

Nem kaphatnak lisztjegyvet azok, akik állandóan vendégül ebéznek. Az olyan gyermek, aki első életévét nem töltötte be, kenyér- vagy lisztjegyvet nem kap, részére azonban buzdarásjegyvet kell kiszolgáltatni.

A liszt szállítása

Kereskedelmi örlésből (adóztól liszt) származó lisztet csak az 1900-1937. P. M. sz. rendelettel rendezesírtet szállítóegység-kiszárlóban lehet szállítani. A „szállított” származó liszt szállítása csak a szállítóegység a fenti szabályok mellett alapján kiállított szállítóegység-helyettesítés. Ha ugyancsak község (város) területén történik a szállítás, akkor a szállítóegység igazolványt a hatóság által kiállított beszerzési engedély. Illetve a jogosult nevével feltüntetett lisztjegy kézbesítése pótolja.

Súlyvesztésen folyik az új Európaért vívott háború...

A nagyháború eseményei a második év 52. hetében

A keleti háború megindulása óta augusztus 21-ig eltelt két hónap alatt a németek mintegy 11,000 páncéloskocsit, 15,000 ágyút, 11,000 repülőgépet semmisítették meg, vagy sádként mőveltek és 1,200,000 foglyot emterítették. A szovjet-hadsereg embervesztése haladtalan, sebességteljesen és foglyokból ötmillióra tehető, ez volt a németek által kiadott összefoglaló jelentés lényege. Ha ezekhez az adatokhoz hozzászámítjuk azt a felbecsülhetetlen összeget, amit az újabb elfogott orosz katonák felszámolására, fegyverek, élelmiszer, tisztségűk feladásával, polgári lakosoknál lemosárlásával önmagának okozott a Szovjet, egy millióra számítás, hogy

a keleti háború voltaképpen már elődött, még pedig a diadalmasan előnyomuló németek, illetve szövetségesei hatalmá javára.

A fenti összefoglaló jelentés kiadása óta eltelt hét. alatt aratott győzelem során ezek a számok tovább nőttek és a Dnyeperig visszatorított, megvert orosz hadsereget

már a folyón túl. Wárokat a győtes kádak.

Ebben az időszakban és győzelem-sorozatban a bolsevizmus elleni hadakozó Európa általános elismerését mellett nagy része van a fiatal magyar honvédeknek, annyira, hogy számos magyar katoná megkapta a német vaskeresztet.

Anglia, látva keleti szövetségese vesztését, harcias nyilatkozatokkal iparokodt népében és az amerikaiakban a lelket tartani. Augusztus 24-én este rádióbeszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy „a vétkes népek” — ezek alatt kétségtelemül a párisoknyeki hákaszorodések ellen fgyvertt ragadó és a világot pusztulásra fejegető bolsevizmussal szembeállított népek” értette. „Még fogják bírni.” Egyelőre azonban a görög ellenséggel angol hajók póllása okoz súlyos gondot Angliának.

Minthogy azonban a németek keleti előnyomulása egyre jobban veszélyesíti a Kaszártnét és Délukrajnát, valamint a közkeleteli olajmezőket, Anglia jók látta egy „vakmerő” lépés megtételét. Últimátumot intézett

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

A Berlini M. Kir. Főkonzultúshoz beosztott M. Kir. Gazdasági Munkaügyi Felügyelő közleményei:

1. Ezelőig még sem a római katolikus tisztelendő, sem a református tiszteletes ur nem érkezett meg Berlinbe. A hozzájuk címzett leveleket félretettük.
2. Panasz esetén a panasztevő nyilvántartási számát feltüntetni közténese fel. Aki a nyilvántartási számát nem tünteti fel, annak panaszának nem nyer kivizsgálást, s választ sem kap levelére.
3. A helyváltoztatást az arra szolgáló zöld kártyán minden esetben be kell jelenteni. Sokan már a harmadik helyen vannak és még egyszer jelentették be a helyváltoztatást, így a beküldött panaszok kivizsgálása nem lehetséges.
4. Több megértést és szeretettel tanúsítanak a munkások egymással szemben. A csoportvezető felelős a csoportjáért. A komoly és erőteljes kezű csoportvezető csoportjánál rend és jókedv fel, hogy uralkodjék. Az egymás között viszálykodókat kénytelenek leszünk a német rendőrségnek átadni.
5. Az őszi akkordmunkával (krumpli-, répakiszerés, stb.) minden szorgalmas munkás szépen kereshet és pótolhatja az órabérral megszólalt, esetleg kesélyebb kereshet.
6. A panasztevő munkások ügyeit mindenkor a leggyorsabban kivizsgáltatuk és jogos panasz esetén azt orvosoltuk. A panasztevők azonban ne legyenek türelmetlenek, mert amíg a panasz a Reichsarbeitsministeriumből az illetékes Arbeitsamtig eljut és amíg az kivizsgálásra kerül, sokszor egyheti, néha még hosszabb időt is igénybe vehet.

TÖRÖK ENDRE

m. kir. gazdasági munkaügyi felügyelő,

ÜZENETEINK:

Nagy Lukács, Lebus-Lindenburg: Ha a keresményét új címre akarja átutaltatni, a birtokában lévő zöld átutalási megbízási lapokon javítsa át a címzett nevet és címét az új névvel és címmel, s az átjavítást látalmazza a munkaadóval. Egy utal irja meg az Országos Központi Hitelbiztosítónak (Budapest, V. Nádor-u. 22.), hogy a címzett megváltoztatását akarja s a változtatást az átutalási megbízási úrlapokon már keresztül is vezette. — **Baheba Mihály, Heckelberg, über Eberswalde:** Örömmel vettük felkesz szokat. Kár, hogy engedély nélkül távozt, mert így pénzét nem utalhatja haza. Használt ruhaneműt címre el lehet küldeni, erre azonban hozzájárulást, vagy ismerősgárgást természetesen nem pénzért adják, azt pénzen megvásárolni nem lehet, de viszont a honosítási eljárás nem olyan egyszerű. Az eljárás közben költségek merülnek fel, amit meg kell téríteni. A felajánlott összeg — tanácsoljuk — inkább magyar honosságát rendezze, s ha azt rendbe tette, örömmel fogják fodadni a honvédségnél is. — **Szabó Sándor, Brünn über Neustadt:** Ha társba becsúsztam megérte, Magyarországon a bíróság előtt elgérte, kért szótárát. Amennyiben a civadozás miatt nem férnek össze, vagy szerződésüket nem teljesítik, az illetékes helyen gondoskodni fognak, hogy mindkettőjük a német rendőrhatalmasoknak átadják. — **Szabó Gábor, Wien, Probsdorf:** Keressük miatti panaszal forduljanak a berlini m. kir. főkonzultúshoz a berlini főkonzultúshoz. Címe: M. kir. főkonzultúshoz, Berlin, S. W. 11 Dessauer str. 28—29. — **Lelko József, Magdeburg:** Amennyiben szabályos munkára, úgy munkaadója a Deutsche Bank, Berlin W. 8. Aussenstelle 2-höz forduljon a szükséges nyomtatványokért. — **Mező Teréz, Ziesendorf és Huszti Sándor, Müchelen:** Hozzájárulást beküldték a kért szótáráért, a könyvet mindkettőjük címére feladtuk. Üdvözlök. — **Varga Mihályné, Löwenburg ü.**

Grossberner: Reklamációjának utána nézünk. Újságot azért nem kapott, mert nem közölte a címváltoztatást. — **Szonda István, Soldin N. M.:** Reklamációját illetékes helyre továbbítottuk. — **Dunai Anna, Zwenner über Frankfurt:** Édesanyja közölte velünk keresménye miatti panaszát. Mi az ügyben természetesen nem intézkedhetünk, athelyeztetését sem tudjuk címezni. Forduljon panaszával közvetlenül a berlini főkonzultúshoz. — **Páll Ferenc, Neubarnimer Herrenweise, Post Letschin:** Kéri Imre Márton, Kosza János, Kocsay József és Vargha Sándor, írjanak neki és közöljék vele címüket. Kauciót mindentűn levonunk. Üdvözlök. — **Baráth József, Mándi Lajos és Hidvégyi Lajos, Erfurt:** A kérdészet könyv ára 6 pengő. Önök Németországból nekünk a pénzt elküldeni nem tudják, utárvételt sem lehet küldeni. Kérjük meg tehát egy itthoni hozzátartozójukat, hogy a 6 pengőt és 20 fillért portóit küldjön be hozzájuk. A pénz beérkezése után a könyvet feladjuk címükre. A pénz beküldője természetesen írja meg az önkönnyös címet is. — **Lukács Margit, Hillersdorf über Heilberg (Elsz.):** Kéri Akác Erzsébetet és Németországban dolgozó ismerőseit, írjanak neki felte címére. A megmaradt fűszerféléket hazahozhatják, de természetesen nem lehet szó nagyobb, a személyes szükségletet meghaladó mennyiségekről. — **Takács András, Gross-Mohrau, Post Nieder Mohrau, über Grulich, Ost-südeten:** Kéri Takács Andrást közölni vele címét. — **Asztalos Imre, Rüdín, Post Blankensee:** Ha tud használt kockapárt venni, az árnyadmentesen lehet hazahozni. — **Iga Mária, Parlow, Joachimsthal:** Kéri Nagy Pálnét tudassa vele címét. Az újság nem egyesek, hanem mindannyiuk számára megy. A békétlenkedő súlyos kellemetlenségnek teszük ki magukat. A jövőben munkahelyükre három lap megy. — **Molnár Emerencia, Benin:** Jóléso örömmel olvastuk kedves sorait, örülünk, hogy sikerült ügyét elintézni. Üdvözlök átvallyal együtt. — **Juhász Antal, Möllenberg, über Neustrelitz:** Kéri testvérét, Juhász Erzsébetet, írjon neki és közölje ci-

mét. Athelyezéshez bizony az Arbeitsamt hozzájárulását szükséges. Komoly panaszal forduljanak a berlini főkonzultúshoz, Török Endre munkaügyi felügyelő urhoz.

GAZDAÉLET

VESSNÜK NYÁRI LUCERNÁT. A lucerna Magyarországi legértékesebb évelő szilafalkamánya. Takarmányozási értéke a legváltozó, ezenfelül a magyar lucernának fejrágóságát fogva is értékes világméretű éle. A talaj telvényben és nitrogénben gazdagítja. Tehát a lucerna vetésterületének növelése nemcsak gazdasági szempontból, hanem országos érdekből is fontos. Talajgyógye nem nagy, jó erőben lévő, mélyrétegű, halkbált kissé könnyűben szerkesztett talajra kíván, a mérsékelttel meghaladja, legjobban díszik olyan talajon, hol a talajvíz mélyen (legalább 1,5-2 méter mélységben) van. Leginkább tavasszal vetül, védőműven nélkül, ez esetben fontos a vetést megelőző ősz mély szántás és a jól vezetett porhanyítás. Lehet azonban a lucernát augusztus-szeptember hónapokban is vetni, védőműven, vagy anélkül. Ha a lucernát nyáron vetjük, fontos, hogy az elővetemény már korán lecsúszljon, hogy a talajt gondosan elő tudjuk készíteni, megművelni. Ha megfolyó időben, nyáron vetünk lucernát, úgy, hogy annak még ideje van a talj beállítá megérésődnie, ez esetben a következő évben már csaknem teljes termést kapunk. Vessünk tehát nyáron is lucernát ott, ahol a megfelelő talajunknak állvégezhető.

GAZDATUDOMÁNY

A beszercei szilva eltartása

Október elején egy száraznap déli órában kesztüvel a szilvát csutakolt megsejdedik és 3-4 napig száraz szobában egymás mellé rakva szikkadnak hagyjuk. Ezen idő elteltével a szilvát öblös, szélességű cserep-vagy kőzetbe helyezzük, majd a szilva korpá, száraz fahamu, a kisártított kőmök közé úgy elrakjuk, hogy egyik se érjen a másikhoz. Rétegezés után az edény száját hólyaggal vagy pergamentpapírral jól lekövete elzárjuk és száraz helyre elteszük.

Hetek vagy hónapok múlva, amíg a szilvát használni akarjuk, a kőmök, stb. közül kiadjuk szitára rakjuk s forró vizgő fölé helyezzük. — 8-percig hagyjuk ott. Ezáltal a szilva megegyesedik, visszanyeri eredeti alakját s olyan ízletes, mintha aznap szedték volna le a fáról.

A rostaalkak takarmány-értéke

A nedves gabonafeldolgozó sok gyom szokott feljődni s így a kicsipelt gabonaszemek közt sok gyommagot is találunk. A gyommagvakat a gabonaszemektől közli ki kell rostálni, mert a gyomos gabonáért — jogszan — az átvételnél levonást eszöközőlnék, mert az ilyen gabonát saját céljainkra se örölhetjük meg tisztán s végre, mert az ilyen gabona elvelesése után a jövő évben „gazt fogynak aratni!”

Mit csináljunk azonban a rostaalkakkal? Az abraktakarmányok csekély mennyiségű miatt az idén minden gazdasági hulladékot fokozott figyelemmel kell részesíteniük. Így a rostaalkak (heramagok, olajmagok, stb.) figyelmet érdemelők takarmánnyok, mert táplálóértékük a buza-korpa és a takarmánylisztek közé eszik. Rostaalkak vásárlásánál azonban számolnunk kell összetételük nagyermű változásán kívül apró gyommag jelenlétére, miért is ezeket csak alopas megörlés után szabad feleltetni. Különben az állatok — rá-

galatun lenyelvén — nem tudják beledobni a tápanyagokat. De csak talán a kisebbik baj. A nagyobb az lesz, hogy a nyommagvak csíra-képesen haladnak át az állatok emésztőcsatornáján s így a trágya gyomjaita szántóföldünket.

Még sulyosabban esik latba a rostaalkak megítélésénél, hogy azokban mégres vagy károsan ható gyommagok jelenlétével kell számolnunk, miért az étetésnél a döcsök kár is eljárvni, míg ártalmatlanságukról még nem győződünk. Eleinte étessék azokat néhány kisebb értékű állattal s csak kedvező tapasztalat esetén fokozzuk azok mennyiségét. Vemhes és fiatal állatokkal csak akkor étessünk mérésékelt mennyiségben rostaalkakat, ha egyéb állatok azokkal nagyobb mennyiségű hátrány nélkül elfogyasztottak.

A magtízeltől kikérült törvén és szisztes borsó akkora tápértékkel kecsekes, mint az ép borsószem. A közlékos abrakadag egyharmadának megfelelő mennyiségben mindenféle állattal, még borjuval, sertéssel is etethető. Ugyanez mondható a vadbüköny-félék magjairól is, melyek a rostaalkakban nagyon gyakoriak. Táphasértés akkora, mint a csészelt és termelt bükönyfélék magjairól.

A malomkőből nagyon változó összetételű: 14-47 százalék gabonaszem, 20-70 százalék büköny és borsómagot, 5-10 százalék egyéb gyommagot, 0,4-4 százalék földes tisztáltsánságot s végül 8-34 százalék konkolyt tartalmazhat. A konkoly tápértéke majdnem eléri a gabonaszemét, de „szilagin” nevi anyagát nem tartalmaz, ezért a gyommagot másol, semmi kárk hatását se észlelhet. Ezért ajánlatos óvatosan etetni; ne etessük fiatal, továbbá vemhes, végül betegeskedő (rosszul emésztő) állatokkal, de kifedjött ökrökkel és tehénekkel fejünkint 2 kg-ot is etethetünk.

A malomkőből sok vadbükönyfélék és kevés egyéb gyommagot tartalmaz. Mint már előbb olvastuk, a vadbükönyfélék a termelt bükönyfélékkel egyenlő tápértékűek. De mellettük apró gyommagvak is vannak; így a takarmányt is csak finomra örölve szabad etetni.

MUNKÁT KERES:

Az Országos Gazdasági Munkaügyi-
tevéő Iroda nyilvántartása szerint:

Turi János (Csongrad, Róbert K.u. 20.) 25 társával együtt **10000000** le-
nőnek — **Endrői Károly** (Mártonváros,
Csongrad V. Mihályi út 8/A., Maros-Torda
vm.), keszemélt szőlőszőlés és borszáj-
szakiskola felvételre, a borszáj és
szőlészeti ágban (homoki művelés, ölt-
vénykezelés), **gyümölcsösökben és háj-
közvetítésben** négy gyakorlatot elhe-
lyezkedést keres. — **Molnár László** (Haj-
duszentpál, V/12ed, Miksa-u., Hajdu
20.), 43 éves, 2 éves földmívelési
szakmunkával végzettségű, bérelés, meg-
számlázás, átvétel, művelés, elhe-
lyezkedést keres. — **Barics Ferenc** (Haj-
duszentpál, V. Késménki út 14., Csa-
nád u.), 200 társával **mezőgazdasági
munkát** (kender, cukorrépa, tengetri, stb.)
keres. — **Barics Ferenc** (Hajduszentpál,
Késménki út 14., Csanád u.) és
kérménya kitermeléshez értő, volt
fusszalmat tisztviselő elhelyezkedést
keres. — **Talabér Károly** hadirokna-
művelésállító (Kisvárosy 7. sz., Mta-
nyagbányai út, Budaörs), művelés-
keres. — **Barics Ferenc** (Hajduszentpál,
Késménki út 14., Csanád u.) és
kérménya kitermeléshez értő, volt
fusszalmat tisztviselő elhelyezkedést
keres. — **Talabér Károly** hadirokna-
művelésállító (Kisvárosy 7. sz., Mta-
nyagbányai út, Budaörs), művelés-
keres. — **Barics Ferenc** (Hajduszentpál,
Késménki út 14., Csanád u.) és
kérménya kitermeléshez értő, volt
fusszalmat tisztviselő elhelyezkedést
keres.

MUNKÁT KAP:

Andrásszily Gábor (Alapötvet, Nő-
rád vm.), azonnali belépésre 3 gazdasági
kecskés és 1 lómagasot keres, aki az
első vetésnél a vérszékely örök fogat mel-
lett dolgozna.



Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

ASSZONYROVAT

Beszéljünk a rántásról

A magyar konyhának egyik igen jellegzetes keléke a rántás... levest, mártást, főzeléket alig tudunk elképzelni nélküle...

Mínél simesebb, sötétebb a rántás, vagyis minél jobban megpirított a lisztet, annál izesebb. Ezért az izetlen ételkehez sötétebb, a már maguktól is izes ételkehez világosabb rántást adunk...

A magyar konyha nem elégszik meg a pörkölés által nyert izell, hanem még fűszereket is fokozza azt, még pedig főmára vagdalt hagnyával, petrezselyemmel és paprikával...

A kész rántást lánról levőve, hidegvízrel engedjük fel s a levesmártás, vagy főzelékek öntve, azszal együtt adhat forraljuk, míg az étel gözbe elvesztí rántászságsát s a rántás íze annyira elvegyült, hogy nem érezhető ki.

A házasszony munkáját igen megkönnyíti, ha két-három hétig való rántást előre előkészít. Levegőálatosba a zsír nélkül pirtított lisztet tárolni (2-3 fél szinűt) üvegekben, mert a zsír könnyen avasodik...

Kánya Terézia

Takarékony konyha

Füstölthussal rakott kel. Az apró kocára vágott füstölthussalonsátt átvesszeztéljük, a zsírról a szalonnadarabkákat sítjük...

Burgonyás pogácsa. Héjában sőt, átőrt burgonyát kitérítük és a lisztet a vajjal elmoszadjuk. Hozáadjuk a kókuszt, burgonyát és megőszük. Mindezt összgyúrjuk, kékőnyáira kinyújtjuk és hajtogatjuk...

HIRK

A kormány tagjai megtekintették a Főméltóságú Ur rizsalfójt. Az alföldi öntözéses gardálokás előmozdítás alkalmával öntöző-és hajózási főosztóra munkálatát mutatta be augusztus 26-én az Öntözésügyi Hivatal a Kormányzó Úrnak...

A Délvidéken is életbepelt a Vásárlási-könyv. A közzétáti miniszter leiratolt intézet a vizsgafoglalt délvídeli területen lévő városok polgármesterehez és a községek előljáróságához a fogyasztói vásárlási könyv rendszeresítésre ügyben.

Oroszházán téli mezőgazdasági iskola épült. Oroszháza nagyközség képviselőtestülete 1886 népszámlálói téli mezőgazdasági iskola számára. Az iskolát és a vele kapcsolatos mezőgazdasági szaktanácsadóállomást még az őszel megépítették. A költségek 500.000 pengő körül mozognak.

Százhusz pengő, havi kereseti lehetőség biztosítása, viszonylag csekély befektetéssel, otthon végesebb munkával, férfiak és nők részére. Vidékiennek is állandó új munka gesztárolva, anyagot szállítjuk, a kész árt átvesszük. Kérjén ismertetőt: Kleopatra köztüzem, Budapest, IX., Lónyay-u. 43. (Válaszbélyeg.)

Párisban és környékén nagyon takarékoskodnak a borral. A megszállt terület hatóságai rendeletet adtak ki, amely szerint Páris városában és környékén a fogyasztók további intézkedéseket tenhetnek egy liter bornál többet nem vásárolhatnak. Vendéglőkben és kávéházakban egy étkezéshöz legfeljebb negyedliter bort szabad felszolgálni.

Ősziék - tavasziak NITROGÉN-ellátása

Péti Nitrogénművek RT. Budapest, V, Nádor-u. 21

Vetésjelenés

A földmivelésügyi minisztérium új vetésjelenés szerint az utolsó három hét első felében a gyakori esőzések hátrányosak az aratási és cséplési munkálatokat,

az idősek második felében azonban a időjárás igen kedvező volt s munkálatok folytatódnak.

A búza cséplése folyik. A szemek jó minőségűek. Buzavóti esztősekről közepes termés várható.

A rozs aratási. Máramaros megye kivételével, mindenütt befejeződött, cséplésé is nagyüzemben elvégződött. A termés közepesen alul.

A szőlő arpa közepes termést adott. Tavaszi árpából közepes termés várható. Zabból közepes termés ígérkezik. Tengerről közepes termés várható. Burgonyából és kukoricából jó közepes termés várható. A talármányrépa jó termés ígérhető. Az őszirepe vetését helyenként megkezdették.

A kertü vetemények közül: az uborka jó termést, a sütőpaprika igen jó termést, a paradicsom jó termést, a vöröshagyma jó közepes termést ígér. A káposzta eddigi termésében jónak ígérkezik. A bab és a csajhaba jó közepes termést ígér. A magborsó termése jónak mondható. A máje jó közepes termést fog adni.

A lenese jó közepes termést ígér. Komlóból közepes termést várható. A köles általában közepes termést fog adni. A ártárka termése közepes lesz. A ártók általában közepes termést ígér.

A naprafórá jó közepes termést ígér. A magborsó termésében közepesek mondhatók. A roszkender csak közepes termést fog adni. A roszta termésében közepesen jobb. Az amla közepesen valamint gyengebb termést adott. A dohány mennyiségre jó közepes, minőségére csak közepes termést ígér.

A dihera második kaszálást jó szénahozammal mindenütt befejezték. A maglóheratermes közepesen valamint jó lesz. A cerna harmadik kaszálást jó minőségű és teljesebb mennyiséget szolgált adott. Sokhelyütt már megőszítés kezdődött. A magtermes jónak ígérkezik. A búkkönyfélék számbanoma mellett a maghozom is igen jó volt. A díborhera vetését néhány helyen már elkezdték. A korai osalamadát nagy szőlőhosszammal takarították be. A kőszőlőből jó közepes termést várhatunk. A nyárol korai vetésű szőlőben fejlődnek, a megőszítésé is jó, a kőszőlőket ritkák.

A rétek számbanoma általában nagy volt, a minőség azonban csak közepesnek mondható. A sarjú nehéző jó minőségű közepes termést ígér. A legelők fűmínősége jónak mondható.

A diányja nagymennyiségben került piacra, cukortartalma gyenge.

A seblök fejlődésére az időjárás kedvező volt.

Megállították a gyimesbüki földcsuszamlást. Gyimesbüki községben ötven hold területen földcsuszamlás történt, amely hat héten át tartott. Szűzötven munkás megfeszített munkával most megállította a földcsuszamlást. Nagykiterjedésű területen hepe-hupsás lett az eddig részben kaszálónak, részben legelőnek használt talaj.

Pár nap múlva

megnyílnak az iskolák kapui és a tanítás megkezdése előtt felzug a his diákok ajkán az imádságos ének: Veni Sancte Spiritus, - Jjji el Szentlélek... Fiuk és leányok azután az iskola padjában, buzgó tanulással szerzik meg azt a tudást, amelyből egyre többre van szükség ahhoz, hogy kiük megállíhassa helyét az élet nagy iskolájában, amelyből az éregek lassan-lassan kilopnák már. Nédké időken, talán még nehezebb időkre készül fel a mai fiatalok, amelynek jövőjét akkor munkájuk beszéllettel és öködelettel, ha jó példával járunk előttük. Az iskola, amelynek padjába szemünkényeibe beülnek, csak a több tudást adja meg, csak szemlel képzésűkötök gondoskodik, érzésvilágunk megfelelő kialakítása a szülők háza feladata. Az a szülő, aki úgy gondolja, hogy a gyermek felnevelése kizárólag az iskola feladata, vagy ami még rosszabb, otthon az iskolában tanultak lekicsinyítésével, a tanító és a lelkiját tekintélyének csökkenésével véli saját tekintélyét fokozni, keservesen, de kecsón eszmél rá arra, hogy durva, mihaszna, züllésre hajlamos gyermeke legelősebben szülőivel szemben lesz durva és gorbma és elprédálja azt, amit a szülők nehéz munkával összehüpergáltak. Ezen a napon tehát, amikor az iskolai és megkezdésük a gyermekajkán felzug a Szentlélek segítségért való fohászkodás, a magyar szülők is imádkozzanak gyermekeikkel együtt azért, hogy kellő megerősítést nyerjenek a fogékony gyermekekkel annak olyanná formálódásához, amelynek ki is szeretnék és amilyennek az új Magyarország minden fiának, leányának lennie kell...

T. ELŐFIZETŐINKHEZ I

Tisztelettel kérjük azokat az igen fizetők előfizetőinket, akiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejár, hogy a csatolt borítékot lap felhasználásával az előfizetés díját szíveskedjenek behűldeni, nehogy a lap külföldben fennmaradjon álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK: Nyegyedére 1,- P, F. Hónapokra 2,- P, F. Egész évre 4,- P

A VASÁRNAP Irodáival, Budapest, V, Bányoru. 24.

Szolmonok megalakult a vármegyeli ifjúsági szövetség. A vármegyey társasváltóságú bizottság augusztus 26-án közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya a vármegyey ifjúsági szövetség megalakításáról szóló határozati kimondása volt. Az elnököt Alexander Imre választotta meg, hogy a megye 2800 ifjúleányával, 8000 pengő értékben, minden alapító fog szerepelni a szövetségben. A közgyűlés kimondotta a szövetség megalakítását. Ezután a vármegyey ifjúsági szövetség alakult hivatalosan is össze.

A buzázdi levelek kamatszélévényeinek beváltása. A Péntérintézet Központi közhírvé teszi, hogy a buzázdi levelekenben folyóított és a buzázdi-étrek szülő községek törléséti részleteinek befizetésekor és a buzázdi levelelek kamatszélévényének beváltásakor szeptemberben átszámított kiutaként egy métermásza buza fejében 26.69 pengőt kell alkalmazni.

